

489. Jézus minden embert megváltott

Imádkozzuk a 130. számú éneket:

*Szerelmes, édes Jézusom, imádlak Tégedet,
Mert lettél lelki Orvosom, adván szent testedet.
Szívem szívednek ajánlom, lelkemet Néked kínálom,
Légy őrző paizsom, légy őrző paizsom!*

*Kit sem a tenger mély vize befogni nem elég,
Sem széles föld határai, sem a nagyságos ég,
E kicsiny Ostya színében, bornak és víznek ízében
Rejté el nagyságát, rejté el nagyságát.*

I. Jézus minden embert megváltott

Az Ószövetségi Szentírás és az Újszövetségi **Szentírás beszél arról, hogy Isten** üdvözíteni akar minden embert. Elsősorban ez az ószövetségi népre vonatkozott. Az Újszövetségben pedig az újszövetségi választott nép számára szól ez a kinyilatkoztatás. Tehát **Isten az Ő választott népét akarja üdvözíteni, azonban az üdvösségben az Isten népéhez tartozók egyénileg részesülnek.**

Amikor **Krisztus** a megváltás művét végbevitte, akkor nemcsak *sokakért adta az Ő teste és vére áldozatát* (Mt 20, 28), ahogyan szószerinti fordításban ezt használjuk; vagyis ami azt jelenti: **mindenkiért adta önmagát, hanem minden egyes emberért is. Krisztus személyes szeretettel hívott meg minket az üdvösségre, és ontotta vérét a mi üdvösségünkért.**

Ezt a hittéelt a trienti zsinat az 1540-es években kifejezetten tanította. A Dencinger féle gyűjteményben az 1567. szám alatt található az Egyház hivatalos megnyilatkozása, amellyel a középkorban már megfogalmazta a Katolikus Egyház hitét. Minden embert megváltott az Úr Jézus. Az Egyház ezt addig is tanította, de **a Luther féle predestináció tannal szemben Isten egyeseket eleve üdvösségre rendelt, másokat kárhozatra szán.** Az Egyház kifejezetten tanítja: Jézus minden embert megváltott a bűn rabságából, a pokol hatalmából. Ez tehát egy biztos tanítása a mi hitünknek.

Mire támaszkodik a trienti zsinatnak ez a dogmája, hittétele?

Krisztus maga mondta: *Azt jött üdvözíteni, ami elveszett* (vö. Lk 19, 10). **Megváltása** tehát **kiterjed minden emberre**, aki a bűn hatalma alatt van. *Ahol elárad a bűn, ott túlárad a kegyelem* (Róm 5, 20). Jézus szeretete a bűnösök iránt a megváltás megvalósítása. Jézus a bűn és a pokol hatalmából váltott ki bennünket.

Amikor **János** az *ő evangéliumának* az elején az úgynevezett prológusban, az előszóban a *világ Világosságáról*, a megtestesült Igéről szól, akkor azt mondja: *Ő az igazi Világosság, Aki minden embert megvilágosít, Aki a világra jön* (vö. Jn 1, 9). A bűnös ember a bűn sötétségében él, ezért is beszél a kis Keresztelő János édesapja, Zakariás a Benediktus hálaénekekben arról: *Az Úr, Aki eljön – Akinek az útját a kis Keresztelő János fogja előkészíteni –, meglátogat minket a magasságból, mint ahogyan a felkelő nap; és világít a sötétségben és a halál árnyékában sínylődőknek* (vö. Lk 1, 78-79). Tehát nem földi fényről van szó, hanem a lélek sötétségéről, amelyben **a közénk testesülő Istenember világít, hiszen Ő a világ Világossága!**

Keresztelő Szent János is *Jézusra mutatván tanítja: Elveszi a világ bűneit, Ő az Isten Báránya* (vö. Jn 1, 29). Keresztelő János tehát teljesíti azt a hivatást, amelyről édesapja, Zakariás jövendölt. **Jézus Isten áldozata, mint az Ószövetségben a bárány.** Amikor *Jézus elveszi a világ bűneit*, akkor a világ minden emberének a bűne megváltását valósítja meg.

Szent János apostol pedig *első levelében* azt tanítja: *Nemcsak a mi bűneinkért, hanem az egész világ bűneiért lett Jézus engesztelő áldozat* (vö. 1 Jn 2, 2). Tehát ez a kegyelmi adomány, hogy Jézus minden embert megvált, minden ember számára nyitva van. **Isten felkínálja az Ő irgalmas szeretetét minden ember számára.**

Szent Pál pedig kedves tanítványát és az ő közösségébe tartozó híveket felszólítja: *Mindenekelőtt arra kérlek, végeztess könyörgéseket, imádságokat, esedezéseket és hálaadásokat minden emberért!* Ez a lényeges mondat: *Minden emberért!* Majd így folytatja: *Királyokért és minden feljebbvalóért, hogy istenfélelemmel és tisztességgel teljes, békés, nyugodt életet élhessünk. Ez jó és kedves üdvözítő Istenünk szemében, Aki azt akarja, hogy minden ember üdvözljön és eljusson az igazság ismeretére* (1 Tim 2, 1-4).

A zsidó születésű Szent Pál apostol az ószövetségi hitért élt-halt, és nagyon buzgón tevékenykedve még Jézus tanítványait is üldözte. Aki farizeus a farizeusok közül, ilyen tág lélekkel tudott minden emberre tekinteni, mert megtanulta Jézustól: az Úr minden embert megváltott. Ugyancsak Timóteusnak, az ő tanítványának hangsúlyozza: *Azért fáradunk és küzdünk, mert bízunk az élő Istenben, Aki minden embernek, elsősorban a hívőknek Üdvözítője. Ezt hirdesd és ezt tanítsd!* (1 Tim 4, 10-11).

Az apostol a korintosi híveknek is ugyanezt a krisztusi tanítást hangsúlyozta: *Jézus mindenkiért meghalt* (2 Kor 5, 15) Tehát **a jézusi megváltói cselekedet mindnyájunknak szól, mindnyájunk számára érvényes.** Ez a Katolikus Egyház nagyon lényeges tanítása.

Még idézzük a *népek apostolának a Rómaiakhoz írt levelét: Amint egynek vétke, tudniillik Ádám vétke, minden emberre kárhozatot hozott; ugyanúgy egynek üdvösséget szerző tette minden emberre kiárasztotta az életet adó megigazolást* (Róm 5, 18). **A megigazulás Isten ingyenes ajándéka. Igazzá válik az az ember, aki megkapja Istentől a kegyelmet.** Isten ezt Egyszülött Fia mindhalálig való engedelmességével és a halálból való feltámadásával szerezte meg minden ember számára. **A megváltás egyetemes hatékonyságát tanították már az ősegyház nagy püspökei is.** Például Róma püspöke, **Szent Kelemen pápa** így ír: „Az üdvösségünkért ontott Krisztus-vér az egész világnak meghozta a megtérés kegyelmét.”

Ezek a tanúbizonyságok mind-mind biztos eligazítást adnak Jézus szíve stílusáról. Ő a megváltással minden embernek felkínálja az üdvösség lehetőségét.

Az elmélkedő lélek itt megáll, csodálja Isten jóságos szeretetét, ezt a hatalmas erőt, amellyel **Isten az Ő életében akar részesíteni bennünket, embereket.**

Feltehetjük a kérdést:

II. Kik részesültek legkorábban a megváltás gyümölcseiben?

Elmondhatjuk válaszként: először azok részesültek Krisztus megváltásának kegyelméből, akik már Krisztus megváltói tevékenységének ideje előtt éltek. Tehát akik Krisztus megtestesülése előtt „igazak” voltak, „megigazultak” lettek Isten ajándékából. Ők azok, akikhez Jézus a nagypénteki kereszthalál után leszállott a holtak országába. Ők még nem tudtak Krisztusról többet, csak annyit: *Isten megígérte Ábrahámnak: egyik utódja által részesül a föld*

minden nemzetsége áldásban (Ter 12, 3; ApCsel 3, 25), vagyis az üdvösségben. De hűségesek voltak ahhoz az Istenhez, aki ezt az ígéretet tette.

III. Az egyéni megváltódáshoz egyéni közreműködés is szükséges

Jóllehet, Krisztus mindenkiért meghalt, a megigazulásban és az üdvösségben nem mindenki részesül, vagyis az egyéni megváltáshoz, **a megváltottsághoz az ember egyéni közreműködése is szükséges.** Ezt is **a trienti zsinat tanítja.** Ez teológiailag biztos igazság.

Miről van szó? A megváltás gyümölcseinek, az üdvösség elnyerése nem gépiesen, automatikusan megy végbe. A kisgyermekeket kivéve – akik még nem jutottak el értelmük használatára – az egyes ember egyéni közreműködése is szükséges. Krisztus ugyanis maga is mondja: *Az üdvözül, aki hisz és megkeresztelkedik* (vö. Mk 16, 16). Szent János pedig azokat sorolja *Isten gyermekei közé, akik hisznek* (Jn 1, 12). A *Zsidóknak írt levél* így tanít: *Krisztus azoknak szerzett üdvösséget, akik engedelmeskednek Neki* (Zsid 5, 9). Szent Péter apostol levelei is ugyanezt vallják: *Krisztus értünk szenvedett példát adva nektek, hogy kövessétek nyomdokait* (1 Pét 2, 21), illetve buzdít: *Törekedjete rá, testvéreim, hogy hívatásokat és kiválasztottságokat jótetteitekkel megpecsételjétek!* (2 Pét 1, 10). **A Krisztusban hívó embernek tehát Krisztus nyomában kell járnia!** Isten kedves gyermekének kell lennie!

Jézus így vall magáról: *Az én eledelem az, hogy mindenkor megtegyem Atyám akaratát* (Jn 4, 34). Akkor a jézusi tanítvány is erre kap meghívást: szüntelenül *a Mennyei Atya akaratát valósítsa meg!* (vö. Mt 6, 10). A jó gyermek engedelmeskedik a jó Mennyei Atyának. Szent Péter pedig a kiválasztottságban való megerősödést sürgeti, és megadja annak a módját is:

IV. Hogyan lehet az Istentől való kiválasztottságunkat, a Jézus Krisztus által való megváltottságunkat biztossá tenni a jótettek gyakorlásával?

1. Ebbe nyilván beletartozik az **imádság, amely az Istennel való szeretet-kapcsolat.**

2. Nyilván beletartozik a szent **Eucharishtiában való részesedés, amelyről Jézus** parancsolta: *Vegyétek, és egyetek ebből mindnyájan!* (vö. Mt 26, 26). Beletartoznak **a szentségek vétele, gyakorlása.** De a jótettek kategóriába beletartozik a **szeretet gyakorlása, vagy pedig a szenvedések Isten és a felebarát iránti szeretetből való elviselése.** Krisztussal együtt mi is jót tehetünk embertársaink lelke javára, amikor elvállaljuk vele együtt az áldozatokat. Szent Pál apostol is arra figyelmeztet: **a földi bajok, a megpróbáltatások és halál Krisztus példájára történő elviselése hozza meg a megdicsőülést** (vö. Róm 8, 17).

Ez a tanítás, hogy az ember egyéni közreműködése is szükséges, hogy valaki elnyerje a megváltás kegyelmeit, szüntelen feladatot ró ránk. Isten minden embert megváltott. Mondhatjuk így: *Minden ember számára kinyitotta a mennyország ajtaját, kapuját a mennynek, de mégsem minden ember üdvözül, vagyis nem minden ember akar belépni a mennyország megnyílt ajtaján.* **Csak az jut el az üdvösségre, vagyis az Istennel való örök szeretet-kapcsolatra, aki be akar lépni Istennek ebbe az örök boldogságot ajándékozó életébe!**

Tehát az isteni megelőző kegyelem, amellyel meghív mindnyájunkat az üdvösségre, kell, hogy találkozzék az emberi döntéssel, az egyén akarati döntésével, hogy én akarok Istenhez tartozni!

Most csendben hálálkodjunk Isten kegyelmi ajándékáért, amellyel a jézusi megváltás műve által kinyitotta minden embernek a mennyország kapuját! Hálálkodjunk az egyéni

meghívás ajándékaért, amellyel *minket is sürget Isten szeretete*, hogy belépünk a mennyország nyitott ajtaján! ... (kb. 4 perc áldásos csend)...

A Krisztus által végbevitt objektív megváltásba az embernek egyénileg is, vagyis szubjektíve is be kell tehát kapcsolódnia! **Krisztus megváltói tettét azért mondjuk objektív megváltásnak, mert tőlünk függetlenül is megtörtént.** Amikor még nem léteztünk, Istennek ez a minden embert megváltó szeretete már akkor is érvényesült. Amikor az Úr létbe szólított bennünket, mi részesülhettünk benne egyénileg is. Azonban ez **az egyéni részesedés egyéni közreműködést is igényel.** Ha például a nagy tömegben valakit személyesen megszólít valamelyik embertársa, akkor az már semmire szóló irányultság, de az illető megszólított embernek válaszolnia kell, hogy létrejöjjön a kontaktus. **A Mennyei Atya** Krisztus minden embert megváltó tevékenységével **mindenkit megszólít**, de személy szerint minket **egyéni** is nemcsak a megteremtéssel, hanem azzal is, hogy **meghív a hitre.** Az ember **feladata** pedig az, hogy **válaszoljon:**

„**Hiszem, Uram, hogy vagy**, hogy szentháromságos módon létezel!

Hiszem, hogy **szeretsz, és reményt adsz az örök boldogságra, hogy Veled lehetek a mennyei hazában!**”

Illetve nem elégséges csak kimondani a hitet, hanem **az élő hit is kell!** Vagyis a hit szerinti cselekedetek, **a hitből fakadó jöttek.** A hittel tehát az ember belekapcsolódik a szentháromságos Isten kegyelmébe, amelyet számunkra is felajánlott. **Nekünk is ki kell mondanunk, hogy egyénileg is bele akarunk kapcsolódnunk abba a szeretetbe, amelyet Isten belénk sugároz!**

Azonban azt is tudnunk kell, hogy **az ember a maga erejével nem tud eljutni az üdvösségre.** A gyerek is hiába ágaskodik, hogy vegye fel az édesapja a karjaiba, ha az édesapa nem akarná. De a jó édesapa lehajol a gyermekéhez, és magához emeli.

A megdicsőült **Krisztus** – tehát a kereszthalálból dicsőségesen feltámadt *Jézus*, az Úr, Aki a mennyben a Mennyei Atya jobbján van – most is **segíti azokat, akik Őt Uruknek vallják. Ő az egyetlen Közvetítő** (1 Tim 2, 5), Aki összeköt bennünket a Mennyei Atyával a Szentlélekben. Az Úr Jézus Krisztus az első pünkösöd óta állandóan küldi Szentlelkét nemcsak az Egyház közösségéhez, hanem az egyes emberekhez is, hogy abba a szeretet-közösségbe – amely Őt az Atyához fűzi – egyénileg is belekapcsoljon minket. Vagy ha már benne vagyunk, akkor **megtartson ebben a szentháromságos szeretet-közösségben, sőt, elmélyítsen abban.** Tehát nem elég csak belépni a mennyország megnyílt ajtaján, hanem **egyre jobban be is kell hatolnia az embernek!** Egyre jobban **belemélyülni Istennek ebbe a szentháromságos szeretetébe!**

Egész keresztény életünk állandó előrehaladás a mennyország felé vezető úton. Egész keresztény életünk mindig az egyéni közreműködésünk megvalósulása kell, hogy legyen. **Jézus megváltói szeretetébe akarunk bekapcsolódnunk!** Mert a krisztusi megváltás nemcsak statikus, vagyis befejezett tény, megtörtént, és már nincs vele dolgunk, hanem sokkal inkább állandó dialogizáló, dinamikus folyamat. Tehát **szüntelenül párbeszédet kell Istennel folytatnunk! A megváltás azt eredményezi, hogy Isten és a világban élő emberek véget nem érő párbeszédben vannak, kölcsönös kicserélődésben.**

Az elmélkedő lélek nem győz hálálkodni Isten irgalmas szeretetéért, vagyis ingyen adott kegyelméért, amellyel Jézus Krisztusban minden embert megváltott!

Tegyük fel a kérdést:

V. Hogyan érvényesül a megváltás egyetemessége azokkal az emberekkel kapcsolatban, akik még láthatóan nem tartoznak Krisztus Egyházához?

Éppen a megváltás egyetemességének a ténye jogosít fel annak a felismerésére, hogy az Isten üdvösségre hívó kegyelme a látható Egyház keretein kívül is működik. **Azok is eljutnak az üdvösségre, akik még nem ismerik a Krisztus által alapított “házat”, az Egyházat, az üdvösség – mondjuk így: – kézzel fogható eszközét.**

A II. Vatikáni zsinat (1962-65) ezzel a ténnyel is foglalkozott. Főleg az Egyház viszonyáról a nem-keresztény vallásokhoz (NC) című nyilatkozatában. Az Egyház, mint jó édesanya a tisztéből folyó kötelessége alapján **pártfogolja az egységet és a szeretetet az emberek, sőt a nemzetek között is.** Krisztus minden emberhez, minden nemzethez, minden néphez küldi tanítványait (vö. Mt 28, 20). **A zsinat** azokkal kapcsolatban tehát, akik még láthatóan nem tartoznak az Egyház kegyelmi közösségébe, **elsősorban arra akar rámutatni, ami közös az emberiségben. Elő is akarja mozdítani ezt az együttműködést.** Közös tehát az ember létezése akár valamelyik vallás tagjaként, akár pedig még a meg nem ismert Isten állapotában élő emberként, az Egyház elismeri: **közünk van egymáshoz, mindnyájan Isten teremtményei vagyunk!** Akkor is, hogyha valaki a Jézus Krisztus által kinyilatkoztatott valláson kívül keresi az Istennel való kapcsolatot, vagy akkor is, amikor még nem tudja, hogy Isten az ő életének is az Ura. De az ember akárhol is él, akármilyen körülmények között is van, tudja, hogy élete egyszer elkezdődött, és közös az az emberi tapasztalás, hogy a földi élet egyszer véget ér. Az emberi szívben ott van a jócselekedetek fölötti örvendezés, a bűnös cselekedetek miatti lelkiismeret-furdalás. Az Egyház – mint látható közössége a krisztushívőknek – segíteni akar minden embernek, amikor az igazságot hirdeti: **Van Isten, Aki hazavár bennünket az örök hazába, mert hiszen pontosan Krisztus által megváltott mindnyájunkat.**

Ezért a II. Vatikáni Zsinat semmit sem vet el abból, ami ezekben a nem keresztény vallásokban igaz és szent, mert azok is Istenről szólnak. Amiben pedig ezek a vallások a katolikus tanítástól és parancsoktól különböznek, **abban is megcsillan egy-egy sugara az igazságnak.**

Az emberek keresik a lét létrehozóját, akár Istennek nevezik, akár pedig nem nevezik ilyen névvel. A zsinat dokumentuma – amely a nem keresztény vallásokról szól – először a hinduizmus és a buddhizmus, majd pedig az iszlám, végül a zsidóság értékeit elemzi. Ez utóbbiról leszögezi: **Bár a zsidóság a maga egészében nem ismerte fel a Messiást, sőt, el is vetette, Jézus haláláért mégsem tehető felelőssé az egyetemes zsidó nép,** senki konkrét személy vagy közösség. A katolikus hit ugyanis többet lát meg ebben a tragikus halálban, mint az egyszerű profán történelem-szemlélet, amely azt látja csupán, hogy Jézust még két más(ik) gonosztevővel keresztre feszítették. **Az Egyház a nagypénteki eseményben a bűn hatalmát látja.** A bűnért pedig minden ember kell, hogy felelősnek érezze magát. A zsidók csak végrehajtói voltak ennek a tragikus eseménynek, amely azonban – és erről nem szabad megfeledkeznünk – végül is az összemberiség javát szolgálta.

Krisztus kereszten mondott imádsága: *„Atyám bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek!”* (Lk 23, 34), sokkal nagyobb jelentőségű, mint a tudatlan, felizgatott és befolyásolható tömeg meggondolatlan felkiáltása: *„Vére rajtunk és a mi fiainkon!”* (Mt 27, 25).

Azt sem felejtje el az Egyház, hogy **az Újszövetség az Ószövetségre épül.** Szent Pál úgy mondja: *A zsidó népé a mózesi törvény, a szövetség, amelyeket Isten Noéval, Ábrahámmal és Mózesrel kötött. Ővék az ígérete, mely szerint majd eljön a Megváltó. A zsidóság legnagyobb érdeme pedig az, hogy test szerint közülük való Krisztus, a világ Megváltója!* (vö. Róm 9, 4-5). Nem véletlen, hogy a mai kor eszmei zűrzavarában – amelyet mesterségesen is kavarnak –

sokan kétségbe vonják Krisztus zsidó származását. Pártus hercegnek mondják, vagy éppenséggel magyarnak. Az apostolok és az első krisztusi hit hirdetői is a zsidók közül kerültek ki. Már csak ezért is elítéli a Római Katolikus Egyház az antiszemitizmus mindenfajta megnyilatkozását. Ezen kívül azért is, mert az antiszemitizmus tökéletesen ellenkezik az evangéliumi szeretettel éppen úgy, mint minden más gyűlölet és üldözés.

Mi, Jézus tanítványai szeretni akarunk minden embert! Mi Jézus szívével fordulunk minden ember felé. Nekünk **Krisztus keresztje** – tehát a Nagypénteken felfeszített Krisztusnak a jele – **Isten szeretetének a jele, és minden kegyelem forrása.**

Isten kitérte a mennyország ajtaját, hív, vár és segít mindenkit, hogy beléphessünk oda. A mi emberi szabad-akarati döntésünk is kell, hogy válaszoljunk erre a hívásra. Aki nem akar válaszolni, az nem megy be a mennyei örök boldogság honába. Jézus is egyértelműen beszél a kárhözatról, az istennélküli lelkek, gonosz lelkek, és Isten nélkül élt emberek gyötrődéséről. Olyan, mint *a fogcsikorgatás és a sírás* (Mt 8, 12) és a jajgatás, mert ott az ember már rájön arra, hogy saját akarati döntésével elvétette létének az értelmét, hogy örökre Istennel lehessen.

Aki viszont be akar lépni a mennyország kitárt ajtaján, az éppen Krisztus ajándékából – aki minden embert megváltott – be tud lépni Isten szeretetének a birodalmába. **Krisztus az, Aki segít bejutnunk ebbe a boldog, mennyei örök hazába.**

Az elmélkedő lélek itt megáll, a boldogság érzete hullámszik át rajta.

Milyen jó, hogy

- Jézus engem is megváltott,
- kiszabadított a pokol rabságából,
- megnyitotta előttem a mennyország ajtaját!

A magam részéről mindent meg akarok tenni az üdvösségbe való belépésért:

- engedem, hogy eluralkodjék rajtam Isten, hogy
- megalósuljon bennem Isten országa, uralma,
- engedem, hogy átjárjon a Szentlélek, és ezzel a Szentlélekkel mondhassam Isten Atyám nevét szentnek!

– kész vagyok megtenni Mennyei Atyám akaratát Jézus testvéreként,
– és hogyha Jézussal, a mi isteni testvérünkkel együtt vagyunk itt a földi életben, és Őt engedjük érvényesülni a lelkünkben, vagyis hogy a kegyelmi élet édessége eluralkodjék rajtunk, **akkor biztosan remélhetjük, hogy ez az isteni Közvetítőnk, Jézus Krisztus segít az ajtón a mennyországba bejutni, sőt egyre mélyebbre behatolni Isten szeretetének országába, uralmába!**

(Előd István: *Katolikus Dogmatika* Szent István Társulat Kiadása Bp. 1978. 233-236. old. – 39. § A megváltás egyetemessége)

Befejezésük a 130. számú éneket imádkozzuk:

*Engedd, hogy lelkem élhessen Belőled, Krisztusom!
Érezzem édességedet, ó drága Jézusom!
Szívem szívednek ajánlom, lelkemet Néked kínálom,
Légy őrző paizsom, légy őrző paizsom!*